

Nove knjige

Book Reviews

Monografija o 50 godina postojanja i rada Hrvatskog društva za infektivne bolesti Hrvatskog liječničkog zbora

*Mudrac ne zna mnogo toga.
Onaj koji sve zna nije mudar.
Mudrac ne gomila blago za sebe.
On živi za druge i time postaje bogatiji!
Što više daje, više ima!*

(Tao Te Ching, kineski filozof 4. st prije Krista)

Ova vrlo stara izreka prožela je rad ljudi, koji su s mnogo entuzijazma, ljubavi i požrtvornosti čitav svoj profesionalni život posvetili infektologiji, kao struci i bolesnicima od infektivnih bolesti, koje je društvo često odbacivalo, a druge struke je smatralo manje vrijednom.

Prošlo je više od 50 godina, točnije 1959. godine u kasnu jesen grupa infektologa iz raznih krajeva naše zemlje, na čelu s prof. dr. Franom Mihaljevićem odlučila je osnovati "Infektološku sekciju" pri Zboru liječnika Hrvatske, kako se tada morao zvati.

Njihova plemenita ideja bila je da se ujedini znanje i iskustvo u borbi protiv zaraznih bolesti u cijeloj Hrvatskoj, da se stvori čvrsta poveznica među svim liječnicima i odjelima koji se bave problemom infektivnih bolesti, te da se svim bolesnicima oboljelima od zaraznih – infektivnih bolesti omogući što bolja i ujednačenija medicinska skrb.

Od tog vremena proteklo je mnogo godina i "Infektološka sekcija" je prerasla u suvremeno stručno "Društvo za infektivne bolesti" Hrvatskog liječničkog zbora, u čijim se redovima danas nalaze stručnjaci mnogih specijalnosti, uz infektologe, mikrobiolozi, imunolozi, epidemiolozi, molekularni biolozi, da bi interdisciplinarno rješavali složeni problem infekta i infektivnih bolesti.

Pripala mi je velika čast da kroz 16 godina budem na čelu Društva jedne struke, koja se tako dinamično razvija, struke koja ulazi u sva područja suvremene medicine i u centru je interesa znanstvenih istraživanja u svijetu.

Razmišljajući kako se oprostiti od kolega s kojima sam surađivala kao u velikoj složnoj obitelji, činilo mi se najbolje izdati knjigu u kojoj ćemo koliko je u našoj moći i koliko nam je podataka dostupno opisati proteklih 52 godine i ostaviti to kao jedan obol poznavanju povijesti naše struke na tlu cijele Hrvatske od samih začetaka brige o zaraznim bolestima.

Knjiga počinje poglavljem "Kratki prikaz povijesnih okolnosti i zaraznih bolesti na tlu Hrvatske od ranog srednjeg vijeka do današnjih dana".

Ono najranije razdoblje prikazano je najvažnijim epidemijama koje su vladale na ovom tlu i često mijenjale socioekonomske i demografske prilike. Spomenuti su znameniti liječnici koji su izlažući sebe brinuli o tim bolesnicima.

Ukratko se spominje važnost infektivnih bolesti na početku trećeg milenija, kada su nestale klasične zarazne bolesti u većini razvijenih zemalja, ali su se javile nove, koje mijenjaju naše poimanje o infektivnim bolestima: pojava novih, emergentnih i reemergentnih infektivnih bolesti, infekcije u imunokompromitiranih, kućne infekcije, pojava resistencije mikroorganizama na antimikrobike, moguća upotreba mikroorganizama u biološkom ratu ili u svrhu bioterorizma itd.

Nakon tog uvodnog dijela slijede prikazi svih odjela za infektivne bolesti u Hrvatskoj, od velikih Klinika do najmanjih, ali vrijednih Odjela za infektivne bolesti.

Voditelji pojedinih odjela napisali su više manje ujednačeno: kratki pregled povijesnih zbivanja pri osnutku odjela, zatim njegov razvoj sve do današnjih dana. Spo-

Nove knjige

menuti su značajni infektolozi koji su pridonijeli radu i razvoju pojedinog odjela.

I ovom prilikom zahvaljujem svim kolegama na trudu i vjerujem da su zadovoljni svojim djelom.

Slijedi poglavlje "Od Infektološke sekcije ZLH do Hrvatskog društva za infektivne bolesti HLZ, 1959 do 2010 godine".

Već smo u uvodnom dijelu spomenuli da je osnovni cilj sekcije bio ujedinjene infektološke misli i ujednačenje postupaka s infektološkim bolesnicima u cijeloj Hrvatskoj, koristeći osobna iskustva i znanja, ali i sve zasade suvremene medicine, posebno infektologije u svijetu. Već od samog osnutka Infektološka sekcija je bila jedna od najaktivnijih u Zboru liječnika, a njena aktivnost ogledala se u:

- a) stručno edukacijskom radu
- b) unapređenju organizacije infektološke službe u cjelini.

U svrhu stručno edukacijskog programa održavali su se redoviti stručni sastanci dva puta godišnje, i već je u samom početku odlučeno da će se proljetni održavati uvijek u drugom gradu gdje postoji infektološki odjel. Svrha takove politike bila je da se i kolege iz manjih mjesta potaknu da doprinesu razvoju infektologije i da je posebno afirmiraju u svojim sredinama. Jesenski sastanci su se tradicionalno održavali u Zagrebu.

Druga važna zadaća Sekcije bilo je unapređenje infektološke službe, a nosioci tog zadatka bili su čelnici Sekcije: prof. dr. Fran Mihaljević, prof. dr. Josip Fališevac i prof. dr. Ante Hrabar, epidemiolog, kao suradnik u timu. Ova je ekipa redovito obilazila sve infektološke odjele u Hrvatskoj, upoznavala se s problemima i pokušavala naći zadovoljavajuća rješenja.

Iz godine u godinu rad Društva se intenzivirao, osuvremenjivao, i dijapazon zadaća se širio a nastojali smo ih ispunjavati najviše što je bilo moguće:

1. trajno stručno i znanstveno usavršavanje svojih članova
2. suradnja s drugim stručnim, znanstvenim i nastavnim organizacijama i ustanovama i društvima u zemlji i inozemstvu na području od zajedničkog interesa
3. predlaganje mjera za unapređenje i poboljšanje kvalitete rada u stručnoj, znanstvenoj i nastavnoj djelatnosti za sve infektološke odjele u RH

4. predstavljanje nacionalnih interesa svoje struke u odgovarajućim međunarodnim društvima
5. unapređenje zdravstvene kulture stanovništva
6. njegovanje i razvijanje načela povezanosti i medicinske etike među svojim članovima
7. praćenje i nadzor provođenja mjera zdravstvene zaštite pučanstva
8. predlaganje znanstvenih projekata
9. davanje stručnih mišljenja i ekspertiza
10. sudjelovanje u radu tijela HLZ.

U posljednje tri godine osnivaju se pojedine Sekcije Društva za uža područja infektologije, što obogaćuje program rada.

Vrlo vrijedna aktivnost Društva je i suizdavaštvo časopisa "Infektološki glasnik", koji redovito izlazi 4× godišnje od 1995. godine, međunarodno je citiran. Uz uži urednički odbor, postoji i multidisciplinarni, međunarodni urednički odbor i izdavački savjet.

Na kraju ovog dijela knjige slijedi poglavlje "Kojim pravcem dalje u infektologiji?", gdje se iznose vlastita razmišljanja o ovoj "struci izazova" u suvremenom svijetu.

Slijedi popis svih predsjedništava Sekcije i Društva od osnutka do danas, te popis svih održanih stručno znanstvenih sastanaka i kongresa.

Da bismo dočarali rad našeg Društva i brojnim kolegama – suradnicima i prijateljima iz inozemstva napisali smo opširniji sažetak na engleskom jeziku sa svim značajnijim činjenicama spominjanima u ovoj knjizi.

Liječnici su vrlo često umjetnici, ne samo u "ars medicinae" nego i u lijepoj umjetnosti, pa tako i među infektolozima ima pjesnika, slikara, glazbenika.

Pokušali smo predstaviti naše infektologe-umjetnike skromnim izborom njihovih djela.

Monografija završava "Fotodokumentacijom", izborom slikovnih zapisa sa naših brojnih sastanaka i druženja.

Nadamo se da će ova knjiga razveseliti mnoge koji su i sami sudionici 52 godine stare povijesti našeg Društva, a mladima će služiti kao poticaj za brigu o budućnosti infektološke struke u cjelini.

Prof. dr. sc. Tatjana Jeren